

HOTĂRÂRE

cu privire la contestația împotriva Hotărârii nr. 88/6 din 21 iunie 2024 a Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar, emise în privința judecătorului Rațoi Victor de la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana

5 noiembrie 2024
nr. 635/37

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în componența:

Președintele ședinței:

Membrii:

Sergiu Caraman

Vasile Șchiopu

Aliona Miron

Ioana Chironet

Ion Guzun

Maria Frunze

Lucia Popescu

Tatiana Ciaglic

Tatiana Tabuncic

Sergiu Băieșu,

examinând în ședință închisă contestația împotriva Hotărârii nr. 88/6 din 21 iunie 2024 a Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar, emise în privința judecătorului Rațoi Victor de la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, și luând act de informația membrului Consiliului Superior al Magistraturii, Tatiana Ciaglic,

CONSTATĂ:

Argumentele contestației:

1. La 22 august 2024 Ala Donos a depus la Consiliul Superior al Magistraturii o contestație împotriva Hotărârii nr. 88/6 din 21 iunie 2024 a Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar, emise în privința judecătorului Rațoi Victor, de la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, fiind înregistrată cu nr. 3615m.

2. În argumentarea contestației a menționat că nu este de acord cu Hotărârea nr. 88/6 din 21 iunie 2024 a Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar, considerând că acțiunile și comportamentul judecătorului Rațoi Victor de la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana sunt inadmisibile și, în opinia sa, acesta urmează a fi atras la răspundere disciplinară.

3. Potrivit contestației depuse de Ala Donos, judecătorul sesizat a emis încheierea din 9 octombrie 2023, în cauza Nr. 10-1802/2023 1-2313596-12-10-13092023, contrar obligațiilor de serviciu prevăzute de art. 15 alin. (1) al Legii nr.

544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, cu ignorarea prevederilor Codului de procedură penală.

4. A notat că a înaintat o plângere în baza art. 313 din Codul de procedură penală în care a solicitat, anularea ordonanței Procurorului General interimar Ion Munteanu din 28 august 2023, ordonanței procurorului pentru misiuni speciale a Procurorului General Toma R. din 31 iulie 2023, prin care s-a refuzat primirea și examinarea cererii sale depusă în baza art. 262-263, 274 Cod de procedură penală în pornirea urmăririi penale în privința Procurorului mun. Chișinău, oficiul Centru, Iurcu M. și remiterea cererii din 27 iulie 2023 după competență conform art. 270 și art. 270¹ Cod de procedură penală, Procuraturii Anticorupție.

5. Prin încheierea din 9 octombrie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana cererea sa a fost respinsă.

6. Consideră ilegale acțiunile judecătorului la emiterea încheierii din 9 octombrie 2023 care au fost comise conștient, contrar legii și cu încălcarea gravă a normelor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală în interesele procurorului Iurcu M. pentru a nu fi pornită în privința lui urmărire penală.

7. Toate aceste acțiuni/inacțiuni au fost reclamate de către petiționară în conținutul sesizărilor nr. nr. 08s-27 p/m din 12 ianuarie 2024, nr. 64s-110p/m din 30 ianuarie 2024.

8. Prin încheierea din 23 februarie 2024, au fost conexeate într-o singură procedură sesizările nr. 08s-27 p/m din 12 ianuarie 2024, nr. 64s-110p/m din 30 ianuarie 2024, cu atribuirea numărului unic nr. 08s-27 p/m.

9. Prin decizia nr. 08s-27 p/m din 8 aprilie 2024, Inspekția Judiciară a respins ca neîntemeiată sesizarea depusă de Ala Donos, pe motiv că faptele expuse nu constituie abateri disciplinare în măsură să angajeze răspunderea disciplinară a judecătorului vizat, conform prevederilor din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

10. Împotriva Deciziei Inspekției judiciare 08s-27 p/m din 8 aprilie 2024, Donos Ala a depus contestație invocând dezacordul cu decizia dată și constatările reținute de inspectorul-judecător și a solicitat anularea acesteia și tragerea judecătorului la răspundere disciplinară.

11. Prin Hotărârea nr. 88/6 din 21 iunie 2024, completul de examinare a contestațiilor nr.1 al Colegiului disciplinar a respins contestația depusă de Ala Donos, emise pe marginea sesizării depuse asupra acțiunilor judecătorului Rațoi Victor de la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

Competența Consiliului Superior al Magistraturii:

12. În conformitate cu art. 1 alin. (1) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iunie 1996, Consiliul Superior al Magistraturii este un organ independent, format în vederea organizării și funcționării sistemului judecătoresc, și este garantul independenței autorității judecătorești.

13. Prin dispoziția alin. (3) art. 29 din Legea nr.178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Consiliului Superior al Magistraturii i-a fost atribuită competența de a examina contestațiile împotriva hotărârilor

completelor de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar privind respingerea contestației împotriva deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării.

14. În corespundere cu art. 22 alin. (4) din Legea nr. 947 din 19 iunie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, contestațiile împotriva hotărârilor adoptate de colegiul disciplinar se examinează conform prevederilor Legii nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Aprecierea Plenului:

15. Examinând contestația și materialele cauzei, în limitele controlului de legalitate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii consideră că, contestația depusă de Ala Donos împotriva Hotărârii nr. 88/6 din 21 iunie 2024 a Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar, emise în privința judecătorului Rațoi Victor de la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, urmează a fi respinsă ca tardivă, reieșind din următoarele considerente.

16. La data de 29 aprilie 2024 Ala Donos a depus contestație la Consiliul Superior al Magistraturii asupra deciziei Inspecției judiciare din 8 aprilie 2024.

17. La data de 3 mai 2024 prin notificarea nr. 1441m/i, Consiliul Superior al Magistraturii a informat autorul contestației la adresa indicată în contestație despre înregistrarea și repartizarea contestației către Completul de contestații, inclusiv despre procedura în care urmează a fi examinată (f.d. 49).

18. Conform art. 29 alin. (4) din Legea nr. 178/2014, hotărârile completelor de contestație se aduc la cunoștința persoanei care a depus contestația și a judecătorului, subiect al sesizării, în termen de 7 zile de la data adoptării.

19. Consiliul Superior al Magistraturii reține că Hotărârea motivată nr. 88/6 din 21 iunie 2024 a Completului de examinare a contestațiilor nr.1 al Colegiului disciplinar a fost expediată prin intermediul Poștei Moldovei contestatarului Ala Donos la 29 iulie 2024 la adresa indicată în contestație, aceasta fiind recepționată de ultima la data de 2 august 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție poștal (f.d. 57).

20. Potrivit art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

21. Din dispozițiile art.97 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

22. Reieșind din prevederile art.109 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

23. Conform art. 39 alin. (1) al Legii nr. 178 din 25 iulie 2014 al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, hotărârile colegiului disciplinar pot fi contestate la Consiliul Superior al Magistraturii, prin intermediul colegiului, de către persoanele care au depus sesizarea, inspecția judiciară sau judecătorul vizat în hotărâre, în termen de 15 zile de la data primirii copiei hotărârii motivate. Termenul de 15 zile este un termen de decădere. La expirarea acestui termen, hotărârile necontestate ale colegiului disciplinar devin irevocabile.

24. Deși la data de 2 august 2024 Ala Donos a recepționat hotărârea emisă de Completul de examinare a contestațiilor nr. 1, doar la 20 august 2024 (marți), prin intermediul oficiului poștal, a depus la Consiliul Superior al Magistraturii contestație împotriva Hotărârii nr. 88/6 din 21 iunie 2024 a Completului de contestație nr. 1, pe când termenul-limită de depunere a contestației a expirat la 17 august 2024 (sâmbătă), inclusiv. Totodată, dat fiind faptul că ultima zi de depunere a contestației era zi nelucrătoare, contestația urma a fi depusă în următoarea zi lucrătoare 19 august 2024 (luni).

25. Prin urmare, contestația a fost depusă de către Ala Donos în afara termenului stabilit de lege, repunerea în termen nu a solicitat.

26. Plenul Consiliului Superior al Magistraturii remarcă că autorul contestației trebuie să demonstreze un rol activ, manifestând comportament de bună-credință față de drepturile și obligațiile sale procedurale, făcând uz de toate drepturile sale procedurale urma să conteste în termen Hotărârii nr. 88/6 din 21 iunie 2024 a Completului de contestație nr. 1.

27. Or, petiționara Ala Donos recepționând hotărârea contestată la data de 2 august 2024 a dispus de suficient timp pentru a-și valorifica dreptul de a înainta contestație asupra hotărârii Completului de contestație nr. 1 a Colegiului disciplinar în termen legal, urmând să manifeste diligență sporită în vederea respectării termenilor stipulați de legiuitor pentru demararea procedurii de contestare. Or, fiind cea interesată de soluționarea contestației, Donos Ala trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de a depune în termen legal contestația, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz, prin depunerea contestației în termenul de 15 zile de la data recepționării hotărârii contestate. Drept consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzute de art. 39 alin. (1) din Legea nr. 178/2014.

28. Mai mult ca atât, neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

29. Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

30. În cazul din speță, autorul contestației a depus contestație împotriva hotărârii completului de contestație cu omiterea termenului de demarare a căii de atac, cu o zi de la data recepționării hotărârii contestate.

31. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de contestare este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage după sine consecința decăderii părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

32. Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a contestației se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al Alei Donos, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale. Or, admiterea spre examinare a unei contestații depuse tardiv poate conduce la încălcarea principiului legalității, principiului echității procedurii și principiului transparenței prevăzute de art. 2 din Legea nr. 178/2014, dar și principiul securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

33. Plenul CSM menționează că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea dreptului.

34. Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul legalității, echității procedurii disciplinare și securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și, anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu c. României*, cauza *Marckx c. Belgiei*).

35. În atare circumstanțe, declararea contestației depuse de Ala Donos, ca fiind tardivă este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

36. La caz, Ala Donos nu a solicitat să fie repusă în termenul de contestare și nu a justificat motivele depunerii cu întârziere a contestației, respectiv Plenul CSM conchide că contestația este declarată peste termenul legal și urmează a fi respinsă ca tardivă.

37. În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea 947-XIII din 19 iulie 1996, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii adoptă hotărâri cu votul deschis al majorității membrilor săi, cu excepția cazului prevăzut în art. 19 alin. (4).

38. Potrivit art. 15 alin. (2) din Legea 947-XIII din 19 iulie 1996, ședința Consiliului Superior al Magistraturii este deliberativă dacă la ea participă cel puțin două treimi din membrii care sunt în exercițiul funcției și nu se află în situațiile menționate la art. 18 alin. (1) din Legea menționată.

39. Având în vedere cele expuse și urmare a exprimării votului membrilor prezenți la ședință, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii cu 10 (zece) voturi pro și 0 (zero) voturi împotriva respinge, ca tardivă, contestația depusă de Ala Donos împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr. 88/6 din 21 iunie 2024.

40. În conformitate cu art. 29 alin. (3) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor (în vigoare până la 5 septembrie 2024), art. 22, 24 și 25 din Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Se respinge, ca tardivă, contestația depusă de Ala Donos împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 1 al Colegiului disciplinar nr. 88/6 din 21 iunie 2024, emise în privința judecătorului Rațoi Victor de la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

2. Prezenta Hotărâre este irevocabilă.

3. Copia prezentei Hotărâri se expediază spre informare persoanelor vizate și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

**Președintele ședinței Plenului
Consiliului Superior al Magistraturii**

Sergiu CARAMAN